

Asia: VN/24348/2020

Selvitys tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla; työryhmän väliraportti

Lausunnonantajan lausunto

Ehdotukset poliittisiksi linjauksiksi, kommentit:

Oikeusrekisterikeskus huolehtii oikeusministeriön hallinnonalan tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä yhteistyössä hallinnonalan virastojen ja toimii myös rekisterinpitäjänä usealle hallinnonalan valtakunnalliselle rekisterille. Työryhmä on selvittänyt tarvittavia toimenpiteitä tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla. Nimettyjen toimialojen lisäksi tarkasteltavana ovat olleet julkisen hallinnon merkittävät tietojärjestelmät, joita voidaan pitää kriittisinä yhteiskunnan toiminnan kannalta. Oikeusrekisterikeskuksen rooliin liittyy jälkimmäisenä mainitut julkisen hallinnon merkittävät tietojärjestelmät mm. lainkäyttötoimintaan, seuraamusten täytäntöönpanoon ja vaaleihin liittyvät tietojärjestelmät.

Yleisenä huomiona todettakoon, että raportissa kirjatusti ennaltaehkäisevien toimien tarkoituksena on luoda haitallisia tapahtumia estäviä mekanismeja. Ennalta ehkäisy tulee olla ensisijainen keino ja sääntelyllä ja ehkäisymekanismien kehittämisellä on tällä vaikutusta. Riittävän sääntelypohjan tueksi vaaditaan myös riittävän resursointi, niin tietosuojan ja teknisen tietoturvan osaamiseen kuin tietojärjestelmien auditointiinkin.

Yleisesti ottaen raportissa esitetyt politiikkatason linjaukset ovat pääosin kannatettavia. Resurssien lisääminen tietoturva- ja tietosuojatyöhön on tarpeellista digitalisaation lisääntymisen ja globalisaation yleistymisen myötä. Lainsäädännön yhtenäistäminen auttaisi pirstaloituneen kokonaisuuden hahmottamisessa paremmin ja myös yksityiskohtaisemmat sektorikohtaiset tietoturvavaatimukset yleisten periaatteiden täydentämiseksi selkeyttäisivät kokonaisuutta. ISO-sertifikaattien yleistä hankkimispakkoa tulee tarkastella kriittisesti erityisesti kustannusvaikutusten näkökulmasta, etenkin jos velvoitteet sertifioinnista koskisi laajasti muitakin kuin raportissa mainittuja kriittisiä toimialoja. Jo yksin valtionhallinnossa kustannus tulisi olemaan varsin merkittävä, erityisesti pienemmille virastoille. Tarkasteltavaksi kansainvälisten standardien tulisi rinnalle ottaa

esim. kansallinen sertifiointi Katakri -kriteeristön jatkeena, jolla kustannuksia saataisiin mahdollisesti vähennettyä oletetusta tasosta.

Väliraportin muut osat, kommentit:

-

Kivinen Jussi
Oikeusrekisterikeskus

Mikkola Teemu
Oikeusrekisterikeskus